

En sjelden far?

Kolset SO.

En sjelden kar

En fars beretning. 160 s, ill.

Oslo: Grieg Bok, 2007. Pris NOK 249

ISBN 978-82-8120-011-1

Målgruppen er foreldre til barn med funksjonshemming, fagfolk som arbeider med familier med syke barn/unge og deres foreldre og offentlige instanser som skal legge til rette og støtte oppunder

hjelpetiltak. I et klokt og nyansert forord gir politiker og bestefar Kåre Willoch en beskrivelse av innholdet og intensjonen: «En bok til bedre forståelse av medmenneskers tyngende virkelighet og skiftende følelser, på en lang vei til tiden for et avklarende tilbakeblikk.»

Fortellingen starter med det unge paret som opplever at deres første barn, Torgeir, er født med alvorlige funksjonshemninger. Opplevelser knyttet til barnets fødsel, angsten og usikkerheten, alle de ubesvarte spørsmålene var i dette tilfellet ekstra mange fordi barnets diagnose langt fra var klar. Ingen av legene hadde sett et slikt tilfelle tidligere. Det ble lest i bøker, søkt på biblioteket og etter mange år fikk barnet diagnosen CHARGE-syndrom (C: coloboma, H: hjertesykdom, A: choanal atresia, R: retardert vekst og utvikling, G: genital anomali, E: øre-/hørselmisdannelse). Dette er en sjelden tilstand med ulik grad av funksjonshemming, som først er beskrevet i senere år. Syndromet er karakterisert nærmere i siste del av boken, med henvisning til relevante hjelpesentre for lite kjente diagnoser og funksjonshemninger.

Boken har tilnærmet A4-format med mange svart-hvitt-fotografier fra guttens liv og oppvekst. Layout og illustrasjoner er tiltalende. Innholdet er delt opp i fire hovedavsnitt med mange underavsnitt.

Kolset beskriver en «tur i ukjent terreng uten kart og kompass» gjennom 30 år.

Han starter i en svært maskulin form, med korte konsise setninger: «Sterk svekkelse av høyresiden av kroppen. Lammelse i ansiktet. Sterkt nedsatt hørsel. Dårlig syn. Han kunne ikke svelge ordentlig. Han måtte mates i sonde.»

Hadde jeg ikke hatt boken til anmeldelse, hadde jeg kan hende lagt den bort på dette tidspunkt. Det ble for mye oppramsing. Men fremstillingen endrer seg etter hvert. Vi får en nyansert og bred beskrivelse av foreldrenes liv og erfaringer både på hjem-

mebane og overfor det offentlige hjelpeapparatet og om utfordringene som møtte voksne personer som også skulle ha et liv ved siden av omsorgen for sitt alvorlig syke barn. Det er imponerende hva de greide å få til som familie. Hvordan Torgeir som 25-åring sto som konfirmant, er en gripende beretning. Her er nyanserte og tankevekkende beskrivelser av både etiske og helsepolitiske utfordringer bl.a. når det gjelder opplæringsmuligheter, omsorgstiltak og bolig for barn og unge med alvorlig funksjonshemming. Kolset retter oppmerksomheten mot alle de misforståelsene som kan følge av ansvarsreformen. Den er lagt opp til at de utviklingshemmede i større grad skal klare seg selv, uten at man har tenkt på ressurser og forutsetninger de har for dette og hva de vil trenge av støtte rundt seg.

Temaet er omfattende. Stoffet fremstilles ikke alltid kronologisk eller i helt logisk rekkefølge. Vi får egentlig aldri en helt god oversikt over hovedpersonen Torgeirs læringsforutsetninger og funksjonsnivå, men vi får mange kloke erfaringer og tanker underveis i denne livshistorien. Forfatteren takker til slutt Torgeir som «har tatt oss til steder og åpnet dører til rom vi ikke visste om». Og vi må takke forfatteren fordi han har åpnet dører og delt sine til dels dyrekjøpte erfaringer med oss. Forhåpentligvis vil det bidra til økt forståelse og bedre tilbud til familier med alvorlig syke barn/unge.

Inger Helene Vandvik
Slependen

Integrativ medisin på avveie

Coyle-Demetriou M, Demetriou A.

Integrating complementary and conventional medicine

214 s, tab, ill. Oxon: Radcliffe, 2007. Pris GBP 22
ISBN 978-184619-111-4

Forfatterne fra England har nok ment at boken skulle være en veileder i integrering av alternativ behandling i skolemedisinen. Den fremstår imidlertid mer som en lite dokumentert hyllest til alternativ behandling, med

særlig fokus på Reiki-healing og homøopati. Forfatterne er henholdsvis jordmor og allmennlege, men Reiki-healing og homøopati er deres særlige kompetanseområder innen alternativ behandling.

Boken leveres i paperback, med få tabeller og figurer, men med et godt stikkordsregister. Språket er ikke unødvendig

komplisert, og den er derfor tilgjengelig for lesere utenfor den medisinske profesjon. Forfatterne angir da også at målgruppene er leger, sykepleiere, terapeuter og pasienter.

Temaene er presentert som fire hoveddeler: Psykiske plager, behandlingsformer/helse/livsstil, fysisk sykdom og til slutt evaluering/kunnskapsbasert medisin.

I den første hoveddelen gis råd om alternative behandlinger ved angst, stress, depresjon, «dødsprosessen» og sorg. I den andre hoveddelen beskrives 16 alminnelig brukte alternative behandlingsformer, blant annet bønn og «helse og livsstil». Forfatterne går så videre til å beskrive fysiske sykdommer under overskriftene kronisk sykdom, dermatologi, øre-nese-hals-sykdommer, hodepine, obstetikk/gynekologi, pediatri og palliativ behandling. Avslutningsvis har de fire korte kapitler om evaluering og forskning, med blant annet en undersøkelse fra egen praksis.

Det er tydelig at forfatterne gjerne vil formidle sin lange erfaring med å integrere alternativ og skolemedisinsk behandling i en allmennpraksis. Problemet er at det stort sett ikke blir mer enn gode, velmente og muligens nyttige råd. Selv om de siste kapitlene dreier seg om evaluering og forskning, er det tydelig at dette ikke er forfatternes sterke side. Under akupunkturkapitlet nevnes blant annet ikke akupunktursens effekt på cytostatikainduisert og postoperativ kvalme med ett ord. Dette er tross alt det området innen akupunkturbehandling man mener det er klarest dokumentert effekt. Jeg er også bekymret for flere påstander om manglende bivirkninger ved enkelte behandlingsformer som for eksempel homøopati. Det vet vi faktisk lite eller ingenting om.

Integrativ medisin er et spennende fremtidsfelt på full fart inn i også norsk helsevesen. Det er viktig at man har en bevisst holdning til hva fenomenet er – og ikke minst hva det ikke er. Behandlingen skal være basert på solid kunnskap, men denne kunnskapen må kanskje fremkomme med en litt annen stokking av forskningsinitiativene (1).

Denne boken gir dessverre ikke den innføringen i fagfeltet som norske leger, annet helsepersonell og pasienter trenger.

Vinjar Fønnebo

Nasjonalt forskningssenter innen komplementær og alternativ medisin (NAFKAM)
Universitetet i Tromsø

Litteratur

1. Fønnebo V, Grimsgaard S, Walach H et al. Researching complementary and alternative treatments – the gatekeepers are not at home. BMC Med Res Methodol 2007; 7: 7.